

การวิเคราะห์อภิमानรายงานสหกิจศึกษาด้านการรายงานข่าว
ของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม

Meta-Analysis of Cooperative Education Report about
News Reporting of Journalism Faculty of
Communication Arts, Siam University

ประจักษ์ อาษา* สุชาวัลย์ ธรรมสังวาลย์* จารุณี วรรณศิริกุล*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวและการบูรณาการการเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม สู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยศึกษารายละเอียดของการปฏิบัติงาน สรุปผลและข้อเสนอแนะจากรายงานสหกิจศึกษาด้านการรายงานข่าวจำนวน 5 เล่ม พบว่าการปฏิบัติงานที่ภาควิชาฯ ฝึกปฏิบัติในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส (หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ) สอดคล้อง และสามารถนำไปบูรณาการสู่การปฏิบัติงานจริง แต่มีวัฒนธรรมองค์กรบางอย่างที่นักศึกษาต้องปรับตัวในการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ ซึ่งนักศึกษาสามารถปรับตัวและปฏิบัติงานได้อยู่ในเกณฑ์ดี

คำสำคัญ: โลกเสมือนจริง / สุนทรียะ / ประสบการณ์

Abstract

The main purpose of this research is to investigate the progression of knowledge on News Reporting and integrate the knowledge academic from the course of Journalism, Communication Arts Faculty in Siam University to the cooperative education working by considering operation, conclusions, discussion and suggestions of 5 news reporting cooperation reports. It was found that the work at journalism department in preparing practice the Siam Press Newspaper. (Journalism New Paper Practice) consistent and can be integrated into the actual practice. But there are some organizational cultures that students need to adjust to their actual workplace. Students are able to adapt and perform well.

Keywords: Cooperative Education Report / News Reporting / Journalism

* อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนในชั้นปีที่ 3 ของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามกำหนดให้นักศึกษาเรียนวิชาเอกและวิชาเอกเลือก รวม 6 รายวิชาคือ (1) การรายงานข่าว (2) การเขียนเชิงวารสารศาสตร์ (3) การถ่ายภาพวารสารศาสตร์ (4) ศิลปะการออกแบบและจัดหน้าสิ่งพิมพ์ (5) การผลิตและการบรรณาธิกร และ (6) วารสารศาสตร์ออนไลน์ เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาสู่กระบวนการสหกิจศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ เสริมทักษะประสบการณ์ที่จะเข้าสู่ระบบการทำงาน และเสริมคุณภาพนักศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามสถานประกอบการต้องการ

กระบวนการสหกิจศึกษามุ่งเน้นให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงโดยลงมือปฏิบัติงานตามสาขาวิชาที่เรียนอยู่ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและปรับตัวเข้ากับสภาพการทำงาน เพื่อเตรียมตัวรองรับการขยายตัวของงานด้านหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ก่อนจะออกไปประกอบอาชีพจริงภายหลังจากที่เรียนจบกระบวนการนี้ทำให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้ลักษณะอาชีพนักข่าว มีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ได้แก้ไข ปัญหาจากการทำงานจริง และเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กรของสถานประกอบการ (สุธาวัลย์, 2557)

อาชีพนักข่าว (Reporter) เป็นหนึ่งในอาชีพที่นักศึกษาของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต้องการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยผู้ปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวจำเป็นต้องใกล้ชิดเรื่องราว เหตุการณ์ และทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ นานา มานำเสนอ รายงานข่าวสู่สาธารณชนในวงกว้าง ด้วยการเสาะแสวงหา รวบรวม กลั่นกรองข้อมูลข่าวและเรียบเรียงเป็นข่าว ดังนั้นการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวจึงมีความสำคัญยิ่ง โดยนักศึกษาต้องปรับตัวและนำความรู้จากการเรียนมาบูรณาการสู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (ภาคภูมิ, 2555)

หลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 16 สัปดาห์ นักศึกษาจะต้องจัดทำรายงานสหกิจศึกษาที่นักศึกษาจะต้องเขียนในระหว่างการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ของนักศึกษาที่ได้จากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ การแก้ไขปัญหาที่ได้รับมอบหมายจากพนักงาน

ที่ปรึกษาในสถานประกอบการและอาจารย์ที่ปรึกษาในสาขาวิชานายอมให้จัดทำในรูปของรายงาน

ภาควิชาฯ จึงดำเนินการวิเคราะห์ห่อถัก รายงานสหกิจศึกษาด้านการรายงานข่าวขึ้นเพื่อสำรวจสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวและการบูรณาการการเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์สู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยศึกษาในบทที่ 3 (รายละเอียดการปฏิบัติงาน) บทที่ 4 (ผลการปฏิบัติงาน) และบทที่ 5 (สรุปผลและข้อเสนอแนะ) ทั้งนี้เพื่อเป็นการหาข้อสรุปจากรายงานสหกิจศึกษาเพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนสู่การบูรณาการในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้แบบวิเคราะห์ห่อถัก (Meta-Analysis) โดยคณะผู้ศึกษาศึกษาเพื่อสำรวจสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวและการบูรณาการการเรียนการสอนโดยศึกษารายงานสหกิจศึกษาด้านการรายงานข่าวจำนวน 5 เล่ม ได้แก่ (1) การรายงานข่าวบันเทิงของหนังสือข่าวสด ปี พ.ศ. 2558 (2) การรายงานข่าวการเมืองสำหรับเครือข่าย เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด ปี พ.ศ. 2558 (3) การรายงานข่าวศาสนา วัฒนธรรม และการศึกษาของหนังสือพิมพ์มติชน ปี พ.ศ. 2558 (4) การรายงานข่าวท่องเที่ยวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ปี พ.ศ. 2558 และ (5) การรายงานข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ปี พ.ศ. 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ห่อถักรายงานสหกิจศึกษารวม 5 เล่ม จากสถานประกอบการ 5 แห่งดังนี้

1. บริษัท ข่าวสด จำกัด
2. บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด
3. บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

4. บริษัท สยามรัฐ จำกัด

5. บริษัท หนังสือพิมพ์แนวหน้า จำกัด

โดยทำการวิเคราะห์รายงานสหกิจศึกษาในบทที่ 3 (รายละเอียดการปฏิบัติงาน) บทที่ 4 (ผลการปฏิบัติงาน) และบทที่ 5 (สรุปผลและข้อเสนอแนะ) เพื่อสำรวจสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวและการบูรณาการเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ดังนี้ (1) การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการด้านการรายงานข่าวโดยคำถามปลายเปิดให้เปรียบเทียบการเรียนการสอนของภาควิชาฯ กับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ (2) การวิเคราะห์รายละเอียดการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ในส่วนของขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน เนื้อหารายงานส่วนนี้จึงเป็นการแสดงผลการปฏิบัติงานอย่างละเอียดตรงประเด็นปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการทำรายงานสหกิจศึกษา และ (3) การวิเคราะห์การสรุปและข้อเสนอแนะที่นักศึกษานำเสนอในรายงานสหกิจศึกษา

1. การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาพบว่า นักศึกษาสามารถบูรณาการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้เป็นอย่างดีแต่นักศึกษาต้องปรับตัวตามวัฒนธรรมองค์กร โดยนักศึกษาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์นางสาวฐิภาภรณ์ สากลวารีย์ ผู้จัดทำรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการทำรายงานข่าวการเมืองสำหรับเครือข่าย เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด ปี พ.ศ. 2558 ให้สัมภาษณ์ว่า “การเรียนการสอนในชั้น ตอนจะได้รับคำแนะนำและคำปรึกษาจากอาจารย์ในทุกขั้นตอนเพื่อให้ ใน.ศ.ได้รับความรู้และคำแนะนำที่ดีเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง แตกต่างจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ที่บ่อยครั้งที่เลี้ยงหรือผู้ที่ดูแลนักศึกษามักปล่อยให้เรียนรู้เองทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานจนจบถึงให้การประเมินและคำแนะนำเพิ่มเติม ซึ่งคำแนะนำของอาจารย์กับผู้ดูแลก็แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานที่ที่ปฏิบัติงานสหกิจนั้น ๆ อาทิ การจับประเด็นที่ได้รับมอบหมายมาจากผู้บัญชาการที่บางครั้งจำเป็นที่จะต้องเจาะลึกมากขึ้น ซึ่งแต่ละสถานประกอบการจะมีวัฒนธรรมองค์กรในการตั้งคำถามที่แตกต่างกันไป ผิดกับตอนศึกษาในมหาวิทยาลัยที่พื้นฐานเบื้องต้นของทุก ๆ ขั้นตอนเพื่อนำไปปฏิบัติในอนาคต” (ฐิภาภรณ์, 2560)

1.2 การสัมภาษณ์นายพีระวัฒน์

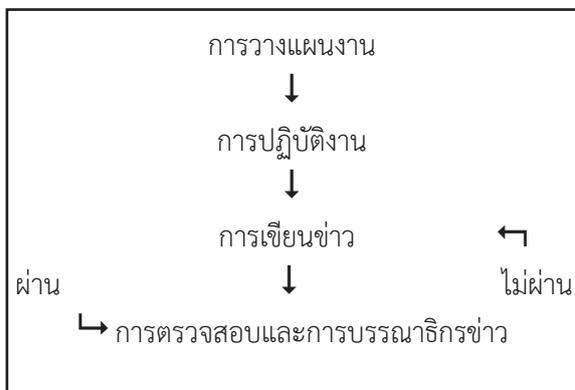
ดอกบัว ผู้จัดทำรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการทำรายงานข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ปี พ.ศ.2559 ให้สัมภาษณ์ว่า “การเรียนการสอนของภาควิชาฯ นั้น ทุกขั้นตอนกระบวนการมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถออกไปปฏิบัติงานได้จริง ซึ่งให้ความรู้สึกที่ไม่แตกต่างกันกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เช่น การแบ่งกลุ่มลงพื้นที่ทำข่าวเพื่อจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส (หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติงาน) โดยทุกกลุ่มจะต้องมีความรวดเร็ว จับประเด็นข่าวได้อย่างชัดเจน และนำเสนอข่าวได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอข่าวในสภาพสังคมปัจจุบัน” (พีระวัฒน์, 2560)

2. การวิเคราะห์รายละเอียดการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าว ผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวที่สังกัดอยู่กับสื่อมวลชนใดก็ตามต้องปฏิบัติหน้าที่หลักอย่างเดียวกันคือ ต้องเสาะแสวงหาข่าว เจาะข่าว และทำข่าวด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถาม เข้าร่วมฟังในที่ประชุมแถลงข่าว การสัมภาษณ์ ติดตามเหตุการณ์ คดีต่าง ๆ หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ทำข่าว หรือสารคดี เฉพาะเรื่องจัดบันทึกข้อเท็จจริงจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การถ่ายภาพ การบันทึกเทปเสียง เทปโทรทัศน์ วิดีโอเทป เขียนข่าวตามรูปแบบของการเสนอข่าวที่ถูกต้องชัดเจน โปร่งใส และมีรายละเอียดตามความเหมาะสมสำหรับเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เป็นข่าว และส่งข่าวให้กับสำนักข่าว เพื่อพิจารณาก่อนเผยแพร่โดยการออกอากาศตามวัตถุประสงค์ของการเสนอข่าวแก่ สาธารณชน

ขั้นตอนสุดท้ายการทำรายงานข่าวอาจรายงานสดตรงมา หรือสถานที่ที่เป็นข่าว เช่น ผลของการเลือกตั้งสงครามในพื้นที่จริงที่อยู่ในที่ห่างไกลในประเทศ ต่างประเทศ มุมใดมุมหนึ่งของโลก โดยผ่านอุปกรณ์การสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร เครื่องโทรสาร และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ผู้สื่อข่าวที่เชี่ยวชาญหรือได้รับมอบหมายให้ทำข่าวด้านใดด้านหนึ่งอาจได้รับการเรียกชื่อหรือว่าจ้างตามสายงานที่ปฏิบัติ เช่น ผู้สื่อข่าวสายการเมือง ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ผู้สื่อข่าวสายสิ่งแวดล้อม ผู้สื่อข่าวสายอาชญากรรมหรืออาจได้รับการเรียกตามสถานที่ประจำ เช่น ประจำทำเนียบรัฐบาล ประจำกระทรวง ผู้สื่อข่าวจะต้องรับผิดชอบในการทำข่าวให้ได้อย่างน้อยวันละ 1 ชิ้นงาน แต่ถ้าเป็นข่าวที่ต้องวิเคราะห์เจาะลึกอาจต้องใช้เวลา 3-4 วันในการทำข่าว

การวิเคราะห์ห่อภิมานรายงานสหกิจศึกษาทั้ง 5 เล่ม พบว่ารายละเอียดการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวที่ภาควิชา ฝึกปฏิบัติในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส (หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติงาน) สอดคล้องและสามารถนำไปบูรณาการสู่การปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ 5 แห่งได้ดังนี้

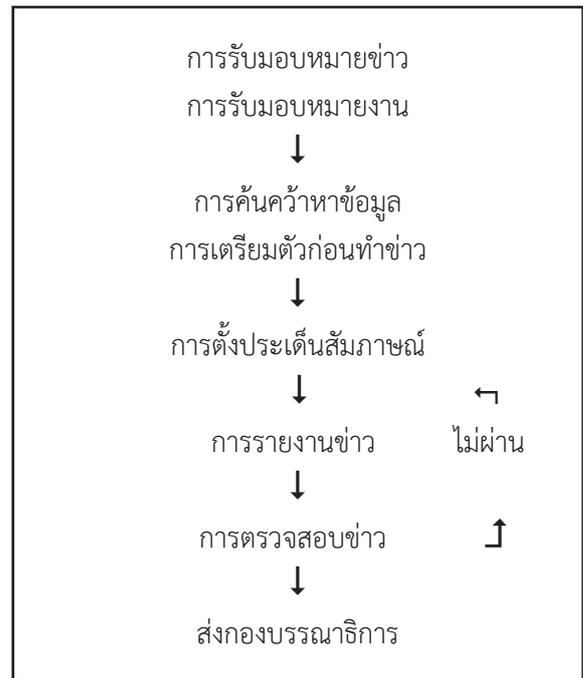
2.1 การวิเคราะห์รายละเอียดการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวของบริษัท ข้าวสด จำกัด โดยวิเคราะห์จากรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวบันเทิงของหนังสือข้าวสด ปี พ.ศ. 2558 โดยนางสาวจุฑาภรณ์ กุหลาบแก้ว พบว่า นักศึกษามอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นนักข่าว มีหน้าที่ในการเรียนรู้การสัมภาษณ์ดารา การเตรียมคำถาม การถอดเทปเสียงสัมภาษณ์ซึ่งในแต่ละงานนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทไปตามแต่ละงาน ส่วนการเป็นนักข่าวนั้นต้องมีไหวพริบปฏิภาณเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นต้องรู้ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดาราศิลปินเพื่อการสัมภาษณ์ที่ตรงประเด็น ซึ่งกระบวนการการผลิตข่าวเพื่อนำรายงานมีกระบวนการทำงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 1 กระบวนการรายงานข่าว ของ บริษัท ข้าวสด จำกัด

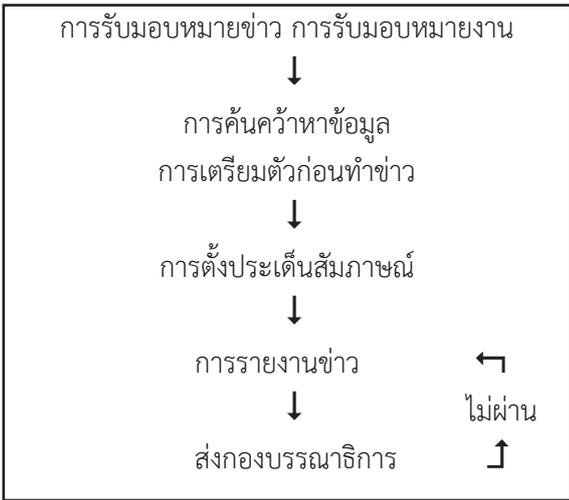
2.2 การวิเคราะห์รายละเอียดการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวของบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด โดยวิเคราะห์จากรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวการเมืองสำหรับเครือบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด ปี พ.ศ. 2558 โดย นางสาวฐิติภรณ์ สากลวารี พบว่าในตำแหน่ง นักข่าว สายข่าวการเมืองประจำทำเนียบรัฐบาล ในเครือบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด มีหน้าที่ในการรายงานข่าวและการสัมภาษณ์แหล่งข่าว โดยในแต่ละงานจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทไปตามแต่ละงาน ส่วนการ

เป็นนักข่าวนั้นจำเป็นที่จะต้องมีความไหวพริบปฏิภาณเป็นสิ่งสำคัญ จำเป็นต้องรู้ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองในทุกด้าน เพื่อการสัมภาษณ์ที่ตรงประเด็น ซึ่งการรายงานข่าวมีกระบวนการทำงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการรายงานข่าวของบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด

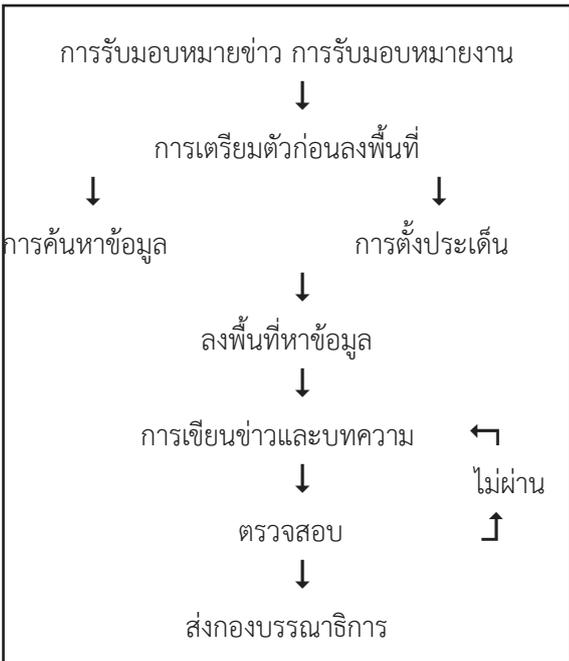
2.3 การวิเคราะห์รายละเอียดการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวของบริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) โดยวิเคราะห์จากรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวศาสนา วัฒนธรรม และการศึกษาของหนังสือพิมพ์มติชน ปี พ.ศ. 2558 โดยนางสาวณัฐธิดา สาทิพัฒน์ พบว่า นักข่าว มีหน้าที่ในทำข่าวภาคสนาม ณ กระทรวงศึกษาธิการและการออกภาคสนามตามหมายของจังหวัดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์แหล่งข่าวและนำข่าวมาเขียนรายงานข่าว ซึ่งในแต่ละงานนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทไปตามแต่ละงาน ในการเป็นนักข่าวนั้นต้องมีไหวพริบปฏิภาณเป็นสิ่งสำคัญในการรู้ถึงประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละข่าวที่เกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมในปัจจุบัน เพื่อการสัมภาษณ์ได้ตรงประเด็น ซึ่งกระบวนการการผลิตข่าวเพื่อนำมารายงานมีกระบวนการทำงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 3 กระบวนการรายงานข่าวของบริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

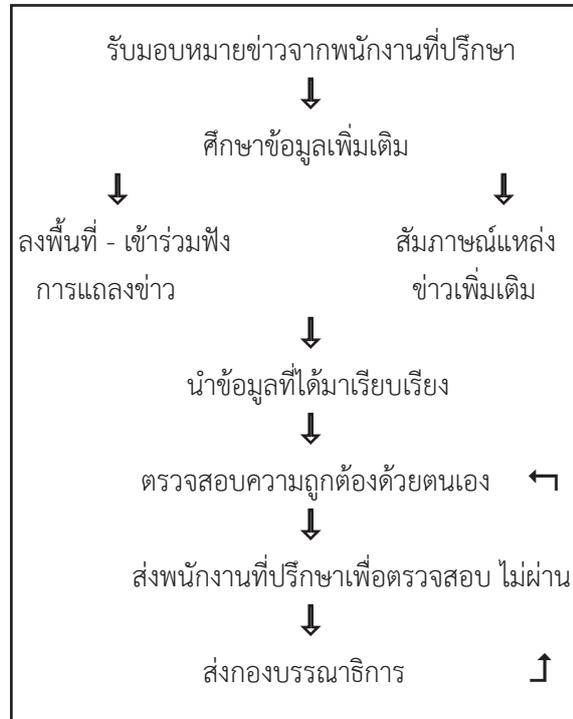
2.4 การวิเคราะห์รายละเอียดการ

ปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวของ บริษัท สยามรัฐ จำกัด โดยวิเคราะห์จากรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวท่องเที่ยวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ปี พ.ศ. 2558 โดยนางสาวนริศรา สาสีวงศ์ พบว่านักข่าวโต๊ะท่องเที่ยวต้องออกทำข่าวออกภาคสนามท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ และสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพื่อนำข่าวมาเขียนรายงานข่าว ซึ่งในแต่ละงานนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทไปตามแต่ละงานและต้องรู้ถึงประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการสัมภาษณ์ได้ตรงประเด็น ซึ่งกระบวนการการผลิตข่าวเพื่อนำมารายงานมีกระบวนการทำงาน 6 ขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 4 กระบวนการรายงานข่าว ของ บริษัท สยามรัฐ จำกัด

2.5 การวิเคราะห์รายละเอียดการปฏิบัติงานในฐานะนักข่าวของ บริษัท หนังสือพิมพ์แนวหน้า จำกัด โดยวิเคราะห์จากรายงานสหกิจศึกษาเรื่อง การรายงานข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ปี พ.ศ. 2559 โดยนายพีระวัฒน์ ดอกบัว พบว่านักข่าวมีหน้าที่ในการเรียนรู้การสัมภาษณ์แหล่งข่าว, การเตรียมคำถาม, การถอดเทปเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งในแต่ละงานนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและแต่ละประเภท ซึ่งการเป็นนักข่าวนั้นจะต้องมีปฏิภาณไหวพริบเป็นสำคัญ จำเป็นที่จะต้องรู้ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแหล่งข่าว เพื่อสัมภาษณ์ ให้ตรงประเด็นซึ่งกระบวนการการผลิตข่าวเพื่อนำมารายงานมีกระบวนการทำงาน 8 ขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 5 กระบวนการรายงานข่าวของบริษัท หนังสือพิมพ์แนวหน้า จำกัด

3. การวิเคราะห์การสรุปและข้อเสนอแนะที่นักศึกษานำเสนอในรายงาน สหกิจศึกษาเพื่อสำรวจสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวในการวิเคราะห์อภิมานรายงานสหกิจศึกษาทั้ง 5 เล่ม พบว่าการสรุปและข้อเสนอแนะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่เน้นให้ได้มีโอกาสปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบวิชาชีพ เตรียมความพร้อมให้ด้านการพัฒนาอาชีพ (Career Development) เสริมประสบการณ์ให้

พร้อมสู่ระบบการทำงาน (Employability) ซึ่งการสรุปและข้อเสนอแนะของรายงานสหกิจศึกษา 5 เล่ม มีดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ผลสรุปและข้อเสนอแนะรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวบันเทิงของหนังสือข่าวสด ปี พ.ศ. 2558 โดยนางสาวจุฑาภรณ์ กุหลาบแก้ว พบว่า นักศึกษาสามารถบูรณาการการเรียนการสอนของภาควิชา สู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยเน้นรายวิชาการรายงานข่าว (141-321) และสามารถศึกษาระบวนการการรายงานข่าว บันเทิงของหนังสือข่าวสด ปี พ.ศ. 2558 ซึ่งได้เรียนรู้การทำงานและประสบการณ์การเป็นผู้สื่อข่าว เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในวงการสื่อมวลชนในอนาคตทำให้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน สร้างความมีวินัย อดทนให้กับตัวเอง เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมก่อนจะทำงานจริงหลังจบการศึกษา โดยมีตัวอย่างการรายงานข่าวที่ฝึกปฏิบัติดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ตัวอย่างผลงานการรายงานข่าว นางสาวจุฑาภรณ์ กุหลาบแก้ว ที่ปฏิบัติงาน ณ บริษัท ข่าวสด จำกัด

3.2 การวิเคราะห์ผลสรุปและข้อเสนอแนะรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวการเมืองสำหรับเครือบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด ปี พ.ศ. 2558 โดย นางสาวฐิติภาภรณ์ สากลาวรี พบว่า นักศึกษาได้รับประโยชน์ 5 ประการดังนี้ (1) เรียนรู้ที่จะปรับตัวเพื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น (2) เรียนรู้ระบบการทำงานขององค์กร (3) เรียนรู้กระบวนการเขียนข่าวการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการตัดต่อวิดีโอข่าว และเรียนรู้ช่องทางรายงานข่าวไปสู่ผู้รับสารซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย อาทิ การใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น (4) เรียนรู้การวางตัวกับแหล่งข่าว ที่เป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูง อาทิ นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี เป็นต้น และ (5) ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น โดยมีตัวอย่างการรายงานข่าวที่ฝึกปฏิบัติดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ตัวอย่างผลงานการรายงานข่าว นางสาวฐิติภาภรณ์ สากลาวรี ที่ปฏิบัติงาน ณ เครือบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด

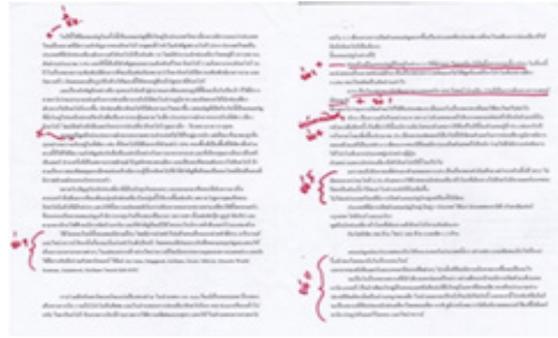
3.3 การวิเคราะห์ผลสรุปและข้อเสนอแนะรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวศาสนา วัฒนธรรม และการศึกษาของหนังสือพิมพ์มติชน ปี พ.ศ. 2558 โดยนางสาวณัฐธิดา สาทิพัฒน์ พบว่า นักศึกษาได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการทำงานด้านการรายงานข่าวมากขึ้น และได้เรียนรู้ระบบการทำงานขององค์กร และมีโอกาสใช้ศักยภาพของด้านกรเขียนข่าว และการถ่ายภาพข่าวให้มีความน่าสนใจตามที่ได้เรียนรู้มาอย่างเต็มที่ และฝึกความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังได้รับคำติชมจากผู้มีประสบการณ์ในสายอาชีพ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาความรู้ความสามารถให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีตัวอย่างการรายงานข่าวที่ฝึกปฏิบัติดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 ตัวอย่างผลงานการรายงานข่าว นางสาวณัฐธิดา สาทิพัฒน์ ที่ปฏิบัติงาน ณ บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

3.4 การวิเคราะห์ผลสรุปและข้อเสนอแนะรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวท่องเที่ยวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ปี พ.ศ. 2558 โดยนางสาวนริศรา สาสีวงศ์ พบว่า นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในต่าง ๆ เช่น การเขียนที่ต้องอ่านหนังสือเพิ่มเติมมากขึ้นกว่าเดิม หรืออ่านหนังสือพิมพ์ทุกเช้า เพื่อจะได้รู้ลักษณะการเขียนที่ดีเรียนรู้เทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยให้การทำงาน และเรียนรู้ประสบการณ์จากผู้ที่มีประสบการณ์ทำให้ทราบจุดเด่นและจุดด้อย สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น โดยมีตัวอย่างการรายงานข่าวที่ฝึกปฏิบัติดังรูปที่ 9

สยามรัฐ

ภาพที่ 9 ตัวอย่างผลงานการรายงานข่าว นางสาวนริศรา สาสีวงศ์ ที่ปฏิบัติงาน ณ บริษัท สยามรัฐ จำกัด

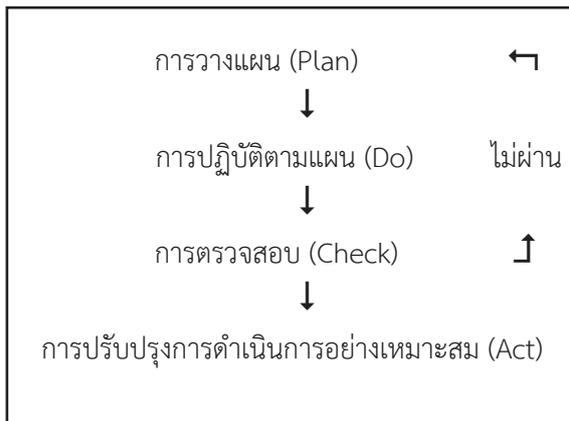
3.5 การวิเคราะห์ผลสรุปและข้อเสนอแนะรายงานสหกิจศึกษาเรื่องการรายงานข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ปี พ.ศ. 2559 โดยนายพีระวัฒน์ ดอกบัว พบว่า นักศึกษาสามารถบูรณาการการเรียนการสอนของภาควิชาสู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นรายวิชาการรายงานข่าว (141 -321) และสามารถศึกษากระบวนการรายงานข่าวเศรษฐกิจ ของหนังสือพิมพ์แนวหน้าปีพ.ศ. 2559 ซึ่งเรียนรู้การทำงานและประสบการณ์การเป็นผู้สื่อข่าวที่ต้องปฏิบัติงานในสถานที่จริง และในสถานการณ์จริง และทราบขั้นตอนการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในวงการสื่อมวลชนในอนาคต ทำให้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ สร้างความมีวินัย สร้างอดทนให้กับตัวเองเป็นการฝึกตัวเองไปในตัวเพื่อที่จะเตรียมความพร้อมก่อนจะทำงานจริงหลังจากจบการศึกษา โดยมีตัวอย่างการรายงานข่าวดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ตัวอย่างผลงานการรายงานข่าว นายพีระวัฒน์ ดอกบัว

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี นักศึกษาสามารถบูรณาการเรียนการสอนของภาควิชาสู่การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยการปฏิบัติงานของสถานประกอบการสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวออกเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรดังนี้

ภาพที่ 11 ขั้นตอนการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติสยามเพชร

การรายงานของหนังสือพิมพ์สยามเพชรจะเริ่มต้นจากการวางแผนคือหลังจากที่นักศึกษาได้รับมอบหมายหัวข้อข่าว นักศึกษาจะต้องพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้าง การค้นหาข้อมูลจากข่าวเก่า

หรือข่าวที่เกี่ยวข้อง การตั้งประเด็น การหาบุคคลอ้างอิง เพื่อเป็นแหล่งข่าวสำหรับสัมภาษณ์ เป็นต้น

การปฏิบัติตามแผน คือการรวบรวมข้อมูลข่าวด้วยการลงพื้นที่หาข้อมูล การเข้าร่วมฟังการแถลงข่าว การสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพิ่มเติม เพราะการรายงานข่าวจำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และทำการเรียบเรียงเพื่อนำเสนอตามรูปแบบของการเขียนข่าว และขั้นตอนการตรวจสอบคือการนำส่งอาจารย์ผู้สอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข่าวที่นักศึกษานำเสนอ โดยพิจารณาอย่างรอบด้าน อาทิ คุณค่าข่าว รูปแบบการเขียน การใช้ภาษา ตัวสะกด เป็นต้น สุดท้ายคือการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสมจัดทำในรูปแบบจำลองการประชุมโต๊ะข่าวเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้กับการรายงานข่าวครั้งต่อไป การวิเคราะห์หรือถกเถียงรายงานสหกิจศึกษาด้านการรายงานข่าวพบว่าขั้นตอนการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติสยามเพชรนั้นสามารถนำไปบูรณาการกับการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการทั้ง 5 แห่ง และนักศึกษาสามารถรายงานข่าวเพื่อตอบโจทย์ที่พนักงานที่ปรึกษามอบหมาย และข่าวดังกล่าวผ่านมาตรฐานและสามารถเผยแพร่สู่ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายของสถานประกอบการได้ ถือได้ว่าสถานะขององค์ความรู้ด้านการรายงานข่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี สามารถจัดการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์สถานประกอบการ นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ในฐานะนักข่าวตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอนของภาควิชาฯ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- จุฑาภรณ์ กุหลาบแก้ว. (2558). *การรายงานข่าวบนเท็งของหนังสือข่าวสด ปี พ.ศ. 2558* (รายงานสหกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ฐิภาภรณ์ สากลาวรี. (2558). *การรายงานข่าวการเมืองสำหรับเครือข่าย เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด ปี พ.ศ. 2558* (รายงานสหกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ณัฐธิดา สาพิพัฒน์. (2558). *การรายงานข่าวศาสนา วัฒนธรรม และการศึกษาของหนังสือพิมพ์มติชน ปี พ.ศ. 2558* (รายงานสหกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- นริศรา สาสีวงศ์. (2558). *การรายงานข่าวท่องเที่ยวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ปี พ.ศ. 2558* (รายงานสหกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- นาฏยา ตนานนท์. (2546). *การรายงานข่าว*. กรุงเทพฯ: นัทธิพิบัติค.
- ประกิจ อาษา. (2555). *สื่อสิ่งพิมพ์เบื้องต้น* [เอกสารการสอน]. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- พีระวัฒน์ ดอกบัว. (2559). *การรายงานข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ปี พ.ศ.2559* (รายงานสหกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ภาคภูมิ ھرรรษา. (2554). *การเขียนข่าวเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: อินทะนิล.
- วิจิตร ศรีสอ้าน และ คณะ. (2552). *ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- สุธาวัลย์ ธรรมสังวาลย์ และคณะ. (2557). *สหกิจศึกษา* [เอกสารการสอน]. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.